

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

Ե. ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Հ Ա Ս Յ Է

E. TOROSSIAN

Direct. - propr. du journal Arménien

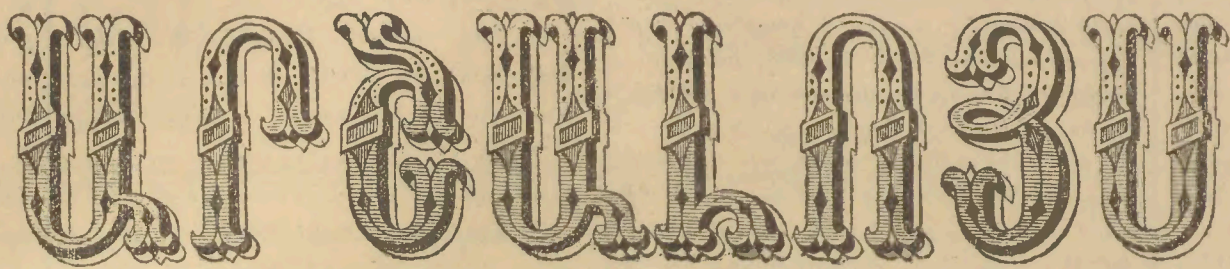
ARCHALOUYCE

LE CAIRE (EGYPTE)

—*—

Չի հրատարակուած ձեռագիրները

ես չե՛ն տրուիր :

Կ Ի Ս Ա Շ Ա Ւ Բ Ա Ք Ա Ք Ե Ր Ք

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՖՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՊՈՅՄԱՆՔ

ԵՂԻՊՏՈՍ

Յարկան դրո . . . 102 60
Վեցամսայ . . . 30

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Տարկան գրանց . . . 20
Վեցամսայ . . . 12

—*—

Բամանոցայինը կանխիկ է՝ եւ ծանուցումները կ'ընդունին մասնաւոր համաձայնութեամբ : Բարեգործական Ընկերութեանց համար 50 առ հարիւր զեղջ կ'ըլլայ :

ՇԱՐԱԹ ԹԻՒ 437

ՔԱՆ ՓԱՐԱՅ ՈՂՋ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Տեղական Լէ ԲԻՐԱՄԻՆ օրաթերին 23 Մարտ 904 Չորեքշաբթի օրուան բողոքն ինչ հետեւեալ հասուածը կը գտնենք Մուշի եւ Սասունի վերջին դեպքերուն նկատմամբ :

« Հայաստան վերստին իր վրայ խօսիլ կ'ուտայ . այսինքն նորանոր շարքեր կուգան ստուարացիներ անոր պատմութեան արեւելի էջերը :

« Մտացածին տեղեկութեանց վերջայ յենումը, երկուստեանակ մը հեծեալ զօրքեր վերջերս խուզարկութիւններ կատարելու համար Հունան («) գիւղաքաղաքը կ'երթան, որը Մուշէն կէս ժամու չափ հեռի կը գտնուի : Տեղւոյն բնակիչները զրգուռելով՝ հրազենով կ'ընդունին ոստիկանները եւ առանց սպասելու ելքին, լեռները կը քայտին :

« Մշոյ մէջ այս լուրը անմիջապէս տարածուելով մինչեւ թուրք իշխանութեան ներկայացուցչին ակնյլը կը հասնի եւ թուրքերը անմիջապէս զինուելով վրիժառութեան նպատակաւ Հունանի վրայ կը յարձակին : Գիւղաքաղաքը ամբողջովին աւարի կը արուի եւ վայրագութեանց թատերաբեմի մը կը վերածուի դրժբազդ աւանը, որուն արդէն սովորած էր : Իրենց բնակարանին մէջ մնացող կիները բռնաբարելէ յետոյ կ'սպանուին . անպահաս մանուկները տուներէն դուրս ձիւներուն ներքեւ կը ձգուին, որ կը ծածկէ զանոնք : Երբ այլ եւս Հունանի մէջ կենդանի էակ մը չը գտնուիր, թիւրք պարտաւորութեան թեմայ Մուշ կը վերադառնան եւ կը պատմեն իրենց սխրտի արարքները :

« Բայց ինչպէս կ'երևի՝ խնդիրը այդչափով վերջ չ'պիտի գտնէ, որովհետեւ ուրիշ զօրքեր անկեղծ թնդանութեամբ Սասունի լեռներուն մէջ կը կեդրոնացուին, աներեւակա յերկ շարքեր հասցնելու համար լեռնականներուն : Տեղացիները այս բանը նախատեսելով իրենց գլխաւորներէն Անդրանիկի շուրջը կը հաւաքուին յաւաստ կացութեան մէջ :

« Մէկ օրէնմուր Գիւրտերու եւ

Հայոց միջեւ արեւահեղ ընդհարումի մը կ'սպասուի :

Մանր . — Իրաւ լիսի սոյն տեղեկութիւնները արդէն մամուլի յանձնուելու պահանջ ստացանք : Եւ Բրո Արմենիան որ մասնաւոր յաւելուածով մը աւելի կը մանրամասնէ Մուշի եւ Սասունի մէջ պատահած պէտքով միջազգայնորէն, որոնք պիտի արտադրենք մեր առաջիկայ թուով :

ԼՈՒՍԱՐԵՐ

Էջմիածնի հազարվեց հարեւրամեակին ի յիշատակ հրատարակուած սոյն զրական հաւաքածոյին առաջին պրակը աչքի առնելու ունինք :

Նիկոսիան (Կիպրոս) այդ . Կըրթարան որբանոցին երախայրիքներէն մին է՝ 48 տարածուն էջերէ բաղկացած սոյն պրակը, որուն պարունակութիւնը կատարելագոյն չափ հեկան է հայերու համար, մանաւանդ ներկայ պարագաներուն մէջ, որ մեր ընդհանրական Հայրապետին աթոռ անհամեմատօրէն փշաւից կը դառնայ, եթէ արդէն չէր :

« Լուսաբերի Վ. Գլուխը ներուրուած է 1600 տարուան պատմութեան մը համառօտութեանը (303-1903) որուն իւրաքանչիւր տուրքը արդարեւ լոյս կը բերեն մեզի այդ նախնական վայրին պատմական անցելոյն նկատմամբ :

Կիրով կարգով սոյն պրակը որ իր հետեւողներն ալ պիտի ունենայ անշուշտ միևնոյն կուշտուկու պարունակութեամբ : Կիրով Արգային Կրթարան Որբանոցը իր այդ բեղուն հրատարակութեամբը հայերու բողոքին ալ ուր իրեն վրայ կը հրաւիրէ եւ անուղղակի կ'ընէ մեզի որ եթէ մենք փութանք քաջալերել ոյդ հիմնարկութիւնը իր նորահաստատ տպարանովը, սխալած չ'պիտի ըլլանք եւ թերեւ մօտ օրերու մէջ պիտի ունենանք օգտակար ու կարեւոր եւ մանաւանդ չափեկան հրատարակութիւններ, որոց կը կարագետէ այժմ « Լուսաբերը » տպողայ խոստացող ճոխութեամբ մը :

« Լուսաբեր » կտրուի յառաջաբանով մը գործի կը ձեռնարկէ . յա-

ռախարան մը որ ֆրանսացի քաղաքագետ իմաստասէրէ մը միայն կըրնայ բղիւլ ժիւլ Սիմոն մը կրնայ հետեւեալ տղերք գրի առնել, զի զիցիկ յառաջարկի մը տեղ ծառայիւ համար « Լուսաբեր » ին :

« Եթէ կրնաս ձայնդ բարձրացնել՝ խօսէ . եթէ գիրք միայն թողուն քովդ՝ գրէ . փողոցին մէջ քարի մը վրայ կանգնած՝ քարոզէ՝ եթէ կրնաս . եթէ հրատարակական կեանք վակ է՝ տանդ մէջ սորվեցուր . եթէ ձայն չ'ունիս՝ օրինակ տալու կարողութիւն ունիս . Ասիկա ո՛չ առաքելութիւն է, ոչ կարգէ գործ գործողութիւն . այլ պարտք է պարզ ու յստակ Աշխարհի մէջ Աստուծոյ կողմէն այն եղիբ ինչ որ է բժիշկը մարմնոյ հիւանդութեանց համար . բժիշկը պարտական է հասնել ամէն ցաւադարձներու, եւ դու պիտի հասնիր ամէն տղէտներու . . . Յոյս մի զներ բացասական առաքելութեան վրայ, որ ուրիշի վնաս չ'ընեն է միայն . քեզի օրէնք տրուած է որ հասարակաց գործին համար աշխատիս, լուսաւորես, միութարես, ազատես մտութիւնն ու մտքութիւնն : Կեանքն ալ այս է, մարդն ալ այս »

Ժ . Ս .

« Լուսաբերը այս սկզբունքներով առաջնորդուած իր քայլերը յառաջ մղելու ջանալէ յետոյ, իր ընծայելիք օգուտները ամէն տարակուսանքներէ բարձր կը մնան . բայց պիտի գիտնանք քաջալերել : « Լուսաբերի » պրակներէն ունենալու համար պէտք է գիմել կիպրոսի Արգ . Կրթարան Որբանոցը եւ ի Գահիրէ Մեծ . Տօք . Ն . Պ . Գէյէճեանի :

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Տես ԳՐՕՇԱԿ . ԺԳ . Ետի քիւ 9 . (Կովկասեան հարիկներ)

ԿԱՌՈՂԻԿՈՍԻ ԽՆԴԻՐՔԸ ԹԱԿԱՒՈՐԻՆ

Նորին Օգոստիանոս Կայսերական Մեծնութեան Հայոց Ընդհանուր Հայրապետի Խոնարհագոյն Աղերս

« Թոյլ սուր, Ողորմած Տէր, որ կարենամ համարձակ սիրտս բանալ Ձեր Մեծութեան առաջ այս աղերսագրոյս

միջոցաւ, որ փոխանակ անձամբ յանդիման լինել փառաւոր զանոյքից՝ եւ կենդանի բարբառով արտայայտի հոգւոյս խորագոյն վիշտը :

« Ութուուն եւ չորս ամիսայ հասակիս ծերութեամբ, ես յանձն առի աշխատութիւն անձամբ զիմել առ կայսերական Վեհապետի Աթոռի Այլ, աւա՛ղ, փակեցին այն ազատ ճանապարհ, որ բաց է ամենքի առաջ, թող այս, ներքին պետական դրժնոց բարձրագոյն նախարար իր պաշտօնական գրով յայտնուի է ինձ, որ Ձերք կայսերական Մեծութեան ուղղութեամբ անած է Հայոց Հայրապետի անհնազանդութիւն ընդդէմ Բարձրագոյն կայսերական հրամանին : Գա՛ւ, թէ այսպէս է . զի սուրբ է ինձ համար կայսեր արդար զաստատան, այլ նմա մեծ մեղք են, որ զիս այսպէս ներկայացրեր են առաջի բարի եւ ողորմած կայսեր, Դարձեալ ժխտեմ, թոյլ սուր ինձ, ողորմած տէր, որ իրաց ճշմարտութիւն համարձակեմ անպատրակ պարզել եւ բացատրել Ձերք արդարազատ տեսնին առաջ, Հայոց Հայրապետի բարոց հեղութիւն եւ երկիւղածութիւն առ քրիստոնէական սուրբ եկեղեցին, կրօնն եւ հաւատ՝ յայտնի է աշխարհին : Եւս կարգաւոր Ս. Գրոց Աստուածային պատուէրներ, ուսեալ է հնազանդել սրտի մտք աշխարհի իշխանութեանց : Սոյն հազանդութեան ուխտ եւ պատէր եւ ամենայն երկիւղածութեամբ կատարած եմ : Այն հանգիստոր օր, երբ իմ օձման արարողութիւն պիտի կատարէր, նախապէս զիս հրաւիրեցին Ս . Էջմիածնի տաճար, որ Սրբութեան սեղանին, Խաչին եւ աւել տարանին առջեւ, համայն միաբանից եւ ժողովրդական ներկայութեամբ, ուխտեցի նախ հաւատարմութիւն եւ հնազանդութիւն առ Նորին Կայսերական Մեծութեան, Նոյն օր եւ նոյն ժամուն ուխտեցի նաեւ հաւատարիմ եւ աւանդապան լինել առ ընդհանուր եկեղեցին Հայոց, ոչ միայն ի նախնեաց անտի հաստատեալ առ հոգեւոր եւ հովուական սեռերէն, այլ եւ նորա եւ Մայր Աթոռոյ ընդհանուր իրաւանց պահպանութեան, Այս նուիրագործ ուխտի զօրութեամբ, ես տիրապէս տէր չեմ Մայր Աթոռոյս ի վաղուց անտի հաստատեալ իրաւանց, այլ միայն ոտով աւանդապան մի եմ, որոյ իսկական տէր հայաստանեայց եկեղեցին է իւր բովանդակ ամբողջութեամբ : Սորա համար ես չեմ կարող, ո՛վ տէր իմ, խաչին եւ աւետարանին առաջ չողած համբուրելով եւ մեծ երկիւղածութեամբ կնքած նուիրական եւ հաւատ ուխտիս զէմ զրմել : Պատասխանատու մնալով առաջի Աստուծոյ, առաջի եկեղեցւոյ եւ առաջի ազգիս հայոց, որով մնայ ինձ այնուհետեւ յաւիտեանական անէ՛ծք . ո՛չ նողովիւք պիտի կնքի զերկամանս եւ ընդ անարժանս

Յ. ՓԷՄՊԵՆԱՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. (ԵՐԳՏԱՅ)

ԳՈՐԾԱՐԵՆ ԵՒ ԳԼԵՆՈՐ ՄՔԵՐՆԵՆ
Հնարակաւ Հասցի՝ Փէմպենսի, Քեմբրի՝ Քի 689, Լամպասոյի Քի 129

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐԵՒԵԼԱՆ ԵՒ ԱՆՏԵՆՆԵՐԻ ԵՒ ԵՐԿՏԱԿԱՆ ՈՒԿԱՐԻՔՆԵՐԻ
Յակարկու պատասխանում մտադրեալ սկիզբներ

Ենչ յանձնարարութեամբ ընտրել, անտոյ հրատարակող կարգաւ, վերադառնալ իւրաքանչեւ հասկնալ ժողովներ գումարել, նոր ընտրութիւններ ընել, Գիտակցութեան լրացմանը հետք դէս ու գէն մարդ վերադառնալ գործ չէ՛ նէ՛ հասարակչէ՛ :

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

«Կորեոս ազգ» վերադառնալ թիւսը հրատարակ հանուած յայտարարութիւն մը, որ ըստ ամբողջութեան «Մանախոս մը» ստորագրութիւնը կը կրէ, որպէս թիւսը կը ծանուցանէ մեզի թէ՛ ըստ անորով ողբերգու Գ. Վ. Գալիսեան վերջապէս յաջողած է առաջիկայ Ապրիլ ամսայ կէտէն ճէշքը բերան ներկայացուցանելու շարքը սկսիլ :

Գ. Վ. Գալիսեան մասին ասկէ առաջ ուսանող թերթերուն ըրած գովեստները և խօսուածները կ'ապահովէին մեզ թէ ներկայացուցանելու շարքը յաջողութեամբ շարք մը պիտի բլլայ, մանաւանդ թէ Գ. Գալիսեան իրեն հետ անի այժմ կարեւոր ուժեր, ինչպէ՛ս՝ Տէր և Տիկին Արքայան, Տիգրանեան, Սուրեն, Պոլոս Գալիսեան ևն :

Ներկայացմանց առաջինը պիտի բլլայ Օ. Կիլիսի :

ՆՈՒՍԳՐԱՐՆ

Պէնի-Սուրենի և անոր ամենամօտ թաղերուն մէջ ցրտուած ազգաբարձրութիւններ այժայս կը ծանուցանեն եղբի թէ՛ Գալիսեան հասարակութեանը միացած և յետ այսու «Կարապետ» անունը կրել որոշած են :

Մասնաւոր կերպով, եթէ ո'նէ արդեւը տեղի չ'ունենայ, այս մասին պիտի զրննըք, քիչ մը մտքերը լուսաբանելու համար թէ ինչպէ՛ս մենք ալ այդ միացումին յանկարգը

կան միջոցներով ինքզինքը արգելադրելու կարենայ, այն ասան մտածելք մտար հետեւեալընտրուել իրան, իմ անուս թիւսներս անխնամ չ'ընտրուելու վերջոյ գրուած չին այնպէ՛ս ինչպէ՛ս գուցէ պահ մը առաջ կը խոսէիք : Մտախոս, բարոյութիւն ազատում Սէն-Մէլ-Գուլ պիտի գայ իր եղբորը յիշատակարան մը կանգնելու համար, անոր գերեզմանը արցունքներով պիտի թրջէ, Իզուայէլ ալ հոն պիտի երթայ նոյն բանը ընելու համար, նէ գիտէ թէ մընչեւ որ սասանած սիրտով է Մարտիոյն, և թէ ինչպէ՛ս անոր խանդաղատանքը անբանի գոհուած է... ասո՛ղ թմրութիւն Տիգրան, այս բանը քեզ պիտի ստորադնայէ, և գուցէ պիտի միջոցառնա Մարտիոյն քով, որպէսզի Իզուայէլի հետ ամուսնանայ, ճէշնէյի տէրը գտնուելու և մօտաբար զի միակ մտածողորով բլլալով... լուսնութիւն, անա թէ ինչ անուղիտ պարտականութեան հետ քեզի, պարզ և ընտելան, ներկայութեամբ Մարտիոյ բարոյութիւն յանցապարս նկատուելու և գաղափարաւոր իւրոյ ինչ որ իրանին է, այն է որ Իզուայէլ մերանի հետ մարտած չ'ըլլալով զայն պիտի մտնայ, և թէ նոյն իսկ ստորի մը, երկուք անոր

եզած ենք, թէ՛ ինչու մեր ջանքերը արդիւնաւոր եղած չեն, և թէ՛ ամենք ինչու և ինչ նկարագրի թեւազրու թեւազրու ս'ալ մեկնել ու զած են մեր աշխի փոփոքները :

ՀԱՅ ՆԿԱՐԻՔԸ

Տաղանդաւոր հայ նկարիչ Գ. Վարդան Մարտիան Գալիսեան իր վրայ հիացնելէն յետոյ, պատշաճ ասուած է նոյնք ընել Ազգաբարձրութեամբ իր նկարներու համարածան, որու մասին Գալիսեան տեղական բարձր թերթերն ալ իրենց հիացումը չ'հարկաւորած զայն և ընդարձակ էջեր բարձր քննադատարան ասուած գեաներու զգայուններ ընկերացուցանելու խնամքով համար :

ՏՈՒՄՈՐ Օ. ԿԻԼԻՍԷՆ

ՄԱՆՅԱՐ ԱՆՏԵՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՐ

Նոր գրութեանը կը գործանալ ամեն անակ հիւսուցումները : Մասնաւոր է անկողնի, քիչ, կոկորդի և մանկանց սկարտի թիւսներու :

Հիւսուց կ'ընդունի իր բնակարանը աստուանի մամը 9-11 և երեկոյեան 3-5 :

Վիսայան աղքատաց համար ձրի գործանումն

422-50

ԱՆՆԱՅՆՆԵՐԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ

«Արշալոյս»-ի անձնուէր աշխատակիցը Գ. Արապէս Մարտիան, որ այլևս իր գրածներով լուրջ մարտը զարգացրելու սկսած է, մեզի զրկած է ընդարձակ ասուածներ մը «առաջնայի» քրտնի ու վերնագրով, առաջիկայ թիւով հրատարակելի, որ կը պարտաւորէ Օրմանեան սրբազանի պատասխանը, Գալիսեան Գեորգիոսի և Բաղդասարի անուան թերթով զրկած անգիտորոյն :

Իրան լայն վերջապէս մտադրուած սուգին յաջողութեամբ մասնակ պիտի գայ որ անկողնի Գալիսեան իր եղբոր աշխիք պիտի համոզէ նոր ամուսնու թիւսն մը համար, և քիչ ատենէն Իզուայէլ մարտը զարգացուց պիտի ընծայէ և գուցէ լուսնութիւն պիտի անուանուի : Գալիսեան պիտի սկսի... :

Գլխաւոր ստորագրող շարքում մը ըլլալ... —Անա այդ է իմ բոլոր ծրարներուն հետ և ինչ որ քիչի համար կ'ընտրուէի, անեղիչը, կ'ուզեմ որ զու մտաքաջը բարձր հարգանքներով քեզի մընայ, և Իզուայէլ անոր կէտը չ'զոգայանք զի ինչ, ու իմ այդ ծրարներուն հետ յաջողութեամբ համար ո'նէ է բանի մը ասուցը չ'պիտի ընկրկիմ :

Տիգրան այս խօսքերը լսելով ասոր ինտուպէս կը զուսուտէր, Գլխաւոր կատարող չեւտով մը վերադառնալ :

Իզուայէլ անեղիչ մ'է, և ներկայացող անիւր անկէ ազատուելու համար մ'ը չ'պիտի յարմար է որ մենք անխնամ պիտի սեպուցինք եթէ անկէ օգտուել չ'զիտանանք :

—Իզուայէլի անեղիչ Գլխաւոր, Իզուայէլի զի մ'ը ասուցը անեղիչ շատ հետեւները կը մզէ :

ՆՈՒՍԳՐԱՐՆԵՐ

Ս. Բեքրայուրի 20 Մարտ. — Մեկ ֆաէի քերաւարներ սեղի ունեցած են Եւրոյի և Բիսկի-Եւրոյի ժեհան Եւրոյի զծիկ վրայ, Արիշ ընդհարումներու վրայ ըստ մը ի խօսուի :

Ս. Բեքրու 20 Մարտ. — Երանասկիս արտոնարարութեան պէս գործարար Սեյիթը, որ մայրաքաղաք մտնելի գիտնարակ շարժումները ֆեհնու հաւար գիտնար էր ևս վերադարձաւ :

Պէյրուս 21 Մարտ. — Ռուսական կառավարութիւնը Սերիոյ արտոնարարութեամբ շարժումները 500 Սերի և 500 Պոլիսներ, որոց պայմանաւորումը սկսած է :

Քոֆի 21 Մարտ. — Երանասկիս անարար յստան նուսիոյ ընդհարում է ձալուէի դէմ, և ևս յս 10 ին Բոր-Արիւրի մօտ գտնուող Սան-Շան-Թաօի զոյսանակալ մարտնոյր ս'հալիսիս ըլլալուն համար :

Ս. Բեքրու 22 Մարտ. — Պաշտանակալ հեռագիր մը կը հասնուէր թէ ձալուէական հրեան իզելեր Բիսկի-Եւրոյի և Աճմուռն պաշարած են : Այս երկու ճիշտումն մէջ ալ սեղի ունեցած շարժումները անասելի կերպով կ'ընդարձակուին :

Յոնիսեանսկայուրի 22 Մարտ. — 34 մանասիսի դիպիւր պատահեցան :

Ս. Բեքրայուր 24 Մարտ. — Կը կարծուի թէ ձալուէները և պատակ ունին Շան-Հա-Բուսի ցաւաքը կը ըլլէ :

—Հողկան այն տիւր արտադրութեան մէջ, որ Իզուայէլ կը զանուի այժմ յարեց Գլխաւոր, ասանց Տիգրանի պատասխաններու, ոչ որ պիտի զարմացնէ, և որ լուսն թէ նէ անձնատարի եղած է :

—Իզուայէլ... անձնատար ըլլալով, Իզուայէլի անեղիչը Գլխաւոր թիւսներուն վրայ չի մտածեցի :

Գլխաւոր հաստատուն համարումով մը կը խօսէր և՛ հակառակ այն յուզումներուն որ այսօրինակ ծրարի մը ներշնչումը կը պատճառէ Տիգրանին, ինչ չէր մերժեր, և անկողնի Գալիսեան հարստութեան ընդհանուր համարումը կը թուէր, ուստի ըստ... :

—Ինչպէ՛ս պիտի որ անկողնի չ'ընտրուէր և որ անկողնի չ'ընտրուէր ըլլալով :

—Կարողա՞ր թիւսը գիտնելն է, Տիգրան, անմիջապէս ներքայնու թիւսն մը և զայն մատակարարող ձեռք մը :

—Գլխաւոր իր խօսքը աչքերով և պողպատի նման կարծր նայուածքով կը կարողանէր Տիգրանի որ այս հմտութիւնը անարկի անեղիչը կը խոսնարէր ստորակի մը պէս :

—Գլխաւոր և Տիգրան, Տիգրան :

Ռուսական կարեւոր ուժեր նիւս 2անկի մէջ կերտնացած են :

Յոնիսեանսկայուրի 25 Մարտ. — 69 սեղիսիներ ժաւնասիսէ բաւուած են, որոց 50ը մտնած են :

Քոֆի 25 Մարտ. — ձալուէական դիտարարներ կը սեղիսարեան թէ՛ Եւրոյի ուսանակալ ուժերը անարտադրի ֆանակութեան մէջ կը գտնուին :

ԲԱՆԱՍԷՐ

ԲԱՆԱՍԷՐ ԵՒ 1904 ՏԱՐԻՈՅ

ԲԱՆԱՍԷՐԻ ԳՈՐԾՈՐՆԵՐԻ

ԲԱՆԱՍԷՐ

ԱՂԳՅԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՄԱՒԵՐԹԻ

Ա. Բանասէր » կը հրատարակէ արգելի յատուցութեան վերաբերեալ խնդրակալ անուս թիւսներ :

Բ. Բանասէրի պատասխան և մասնակցութեան վերաբերեալ :

Գ. Տարազի նշանուար հանձարներու գրուած լուրջ մտածութեան թիւսներ :

Դ. Հայ աշխարհագրակալ և ազգագրակալ յոգուածներ :

Ե. Նոր հրատարակուած զրգերով ալ քննարկատակալ անեղիչ թիւսներ :

Զ. Իզուայէլի լուրջութեան և ստուգարանական յոգուածներ :

Է. Ազգային լուրջութեան մէջ անեղիչ կարեւոր յոգուածներու վրայ դիտարկութեան :

Ը. Գլխաւորի նոր թիւսներ : «Բանասէր»-ին կ'աշխատակցին յատուցող զրգեր թէ՛ Կովկասէն և թէ՛ Ծածկատանէն :

Թաւանարդ պիտի է արեկան 15 Քր. — 6 բուրի — 3 տարբեր :

Մեր հասցէն է՝ Basmadjian

112, Bd. Rachechouart. Paris (18)

—Ն'ս. — Թոյնը դու'ն միայն կրնաս տալ : Ռաբլն միշտեւ զուրկ զոգոց Տիգրանի :

—Ա՛հ գուցէ չե'ս ստանձներ ասիկա, գուցէ անթիւններն օգտուել չե'ս ուզեր... գուցէ վախկոտ մ'ես, գուցէ պէտք էր ուզէիք որ Իզուայէլ ալ այս աշխարհէն անհետանայ՝ ինչպէ՛ս որ եղաւ Յիւրան :

—Սպասենք տակաւին թօթովեց Տիգրանի, ո'վ զիտէ թէ միշտեւ այդ անեղիչը հասնուց պիտի չ'պիտի ունենանք :

—Սպասելով զօրեց Իզուայէլ, գործանոց պատահել... անմար խօսք, վատասիքաներու յատուց խօսք :

—Գլխաւոր, յարեց Տիգրանի ուսքի ելիլով :

—Է՛հ այս ամենը ևս քեզի մայր, բեհեյու համար չ'ըսի, քեզ որ միակ բարեկամս ես, այս միայն քեզի հասկըցրնուց համար թէ՛ պարտաւոր կան որուն մէջ իրկչատ գանուելու խնայակ վատ արտաթիւն է :

Թաւան. Ե. ԹՈՐՈՍԵԱՆ (Գլխաւոր)

(Եւրոպական)

Լ Ա Մ ՈՒ Զ ՈՒ Լ Լ Ա Յ Ֆ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎՍԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒ-ԵՕՐՔԻ

Ա Յ Խ Ա Ր Հ Ի Ս ԷՆ Հ Ձ Օ Ր Ը ԵՒ ԷՆ Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ը

Հ Ի Մ Ն ՈՒ Ա Մ 1843 Ի Ն

ՆԱԽԱԳԱՀ Ռ. Ա. ՄԱԲ ԳԵՐՏԻ

ԵՐԱՇԽԱՌԵԱԼ ԳՐԱՄԱԳՂՈՒԽ	1,981,000,000 Ֆրանկ :
ԱՊԱՀՈՎՍԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ	6,946,000,000 Ֆրանկ :
100 Օ/Ո ԲԱՇՊՈՒԱԾ ԸՆՀԱՐԱԺԻՆՆԵՐ	541,000,000 Ֆրանկ :

Կարելի չէ բազմաստիճան դնել ուրիշ ուրիշ կ ընկերության պայմանները Լ Ա Մ ՈՒ Զ ՈՒ Լ Լ Ա Յ Ֆ ընծայած հոյակապ առաքելություններն ունենալով, Բացի կեանքի բազմաստիճան ու նոյն խի տիրուստը ապահովագրական մեծերեն, այլ ևս կնոջ միանգամայն, ինչպես նաև զոր ու զնախ կիսունսի վերաբերելով սակարկելիորեն նպաստաւոր բոլորներ կը տուին : Իրեն զուտ փոխադարձ ու համազային ընկերություն, Լ Ա Մ ՈՒ Զ ՈՒ Լ Լ Ա Յ Ֆ ի պայմանները ստույգ զերիվեր են : Վերոգրեալ բուսանները առդեն շատ պերճախօս են : Պէտք չէ ապահովագրուիլ առանց ֆենեղու Լ Ա Մ ՈՒ Զ ՈՒ Լ Լ Ա Յ Ֆ ի շահույթն ու մանաւանդ սակարկածորեն հաստատուաները :

Ընդհանուր Գործակալ Եգիպտոսի, Կիպրոսի և Պաղեստինի ՆԻՒԳՈՒԱ ԳԻՐԶԻՍ
Փոխ-Ընդհանուր Գործակալ Եգիպտոսի ՕՉԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ :

16 Շարա Կարալ. (Թեղիֆիսի) Մեյմանեան ֆապրիսյի կարգը՝ Աւստրիական Հիւպատարանի գիւլ, Գահիրե (Եգիպտոս)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՄԱՏՈՒՆԸ՝ ԳՐԵՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆՔԱՆ Է :

Շրջակաճերմ Իւմար պատուաւոր ևս ձեռնհաս գործակալներ կը լինեալին : Գիւլն՝ փոխ-Ընդհանուր Գործակալութեան :

ՄԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԱՆԿԻՐ

Պաճաբի վաղըց . Խաղնէտարի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլին ճիշտ դիմաց Գաթէ Տր Լա Պաւսի կից

Հին եւ նոր ԱՇԽԱՂՆԵՐՈՒ ԲԱՂԱԿՆԵՐՈՒՄԻ ՄԷՉ 6500 ՄԱՍՆԱՅԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԿԻՐՆԵՐՆ ԵՆ Եւ ասոնցմէ մինչեւ ցարդ 17,000,000 ծախուած է :

է՛ՅՈ Կ աւելի վկայական ևս մեծաշնորհով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ.

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՐ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիւրքիական արուեստանախնդիսի մէջ ստացած է :
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՔԻՆ ԵՒ ԲԱԳՄԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵՍ
ՀԱՐԱՅԹԻՉ Ն. Ք. ՆՅԻՎԱԿԱՆ ՏՆԱ

Կեղծերէն զգուշանալ,
ուշադրութիւն դարձնել
իւրաքանչիւր մեքենայի
վրայ ՄԻՆԿԻՐ յաճկանչիս

Ձրի գասեր և նորոգու-
թիւններ, ՄԻՆԿԻՐ մեքենա-
յից համար, յաճախորդաց
տուններուն մէջ :

Վճարմանց դիւրութիւն

Փոխանակութիւն հիւնրու
և նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

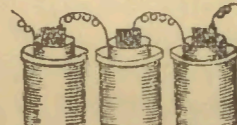
ՀԱՍՑԷՆԵՐ

1. — ԵՂԱՐԻ ԶԱՄՈՒՐԵԱՆ. — Վաճառա-
տուն ամեն տեսակ գուլպաներու, պատ-
րաստ գոյալը շապիկներու, մետաքս և
բարեկար թաշկիւնակներու, Եւրոպական
և ամերիկական կոշիկներու, քոնսպիկի
ճոխ զանազանութիւններու :
Շարա Գլոս-Պէյ Թիւ 26. 490

2. ԱԻԵՏԻՍ ԳԱՐԱԿԻՒԼԵԱՆ. — Դեր-
ձակ. Մանսուր բաշա խալիւ, թրամ-
վէյի գրծին վրայ : 490

3. ՎԱՀԱՆ ՄՈՄՃԵԱՆ. — Կը պատ-
րաստէ ոսկիէ և արծաթէ զարդա-
նկար-միջնէյի և զորուագեալ գա-
ւազաններ, Ապտինի գարագոյնի դի-
մաց, Սիլինքս դեղարանին կից, և
մասնաճիւղ ունի ի Շարա Մուհամ-
մէտ Ալի, Աթթէթ-էլ-էնապա թիւ 1
392-492

4. — ԿԱՐԱՊԵՏ ԲԱՍԱՐՃԵԱՆ. — Նպա-
րաւաճառ, Ընդ միշտ թարմ ապրանք-
ներ վաճառելու որոշում տուած է :
Պապ էլ խալի : Հացագործին դիմաց :

5. ԽԱՉԻԿ Ս. ԷՏԻՐՆԷԼԵԱՆ. — Ա.Մ.Ե
տեսակ մետաղեայ կարասիք կը նո-
րոգէ, կը մաքրէ, կ'սակեզօծէ և
կ'արծաթզօծէ խիստ տոկուն և ան-
հաւատարմ արժան գինով :
Խան-Խալիլ Մա'աթիս փողոց : 490

6. ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԽՐԱՎԻՐԱՏՈՒՆԸ. —
Մախու գրքեր : Հաւաքածոյ չորս
տարուան Արշալոյսներու, դին 240
ըջ. ողջ : Յուերքք Հայրենեաց (քղ-
բանկազմ) 10 ըջ : Աղգային Սահմա-
նադրութիւն, 12 : Սասուն և Չէյ-
թուն, 10 : Գոլ Մժոս, 8 : Չուարձակի
անեքտոթիւն, 5 : Հիւժախի դար-
մանման ամենայնող միջոցը, 3 :
Ճամբորդութիւն ի Չուիցերիա, 3 :
Եգիպտոսի գունաւոր քարտէսը,
զեղչեալ գիններով :

ՎԻՊԱԹԵՐԹ

ՀԱՆԿԷՍ ՎԻՊԱՍՆԱԿԱՆ

Մեր հրատարակած կրէք վէպերէն
յետոյ, այժմ ձեռնարկած ենք ամսական
պարբերական հրատարակութիւն մը,
ՎԻՊԱԹԵՐԹ անունով, որուն առաջին
և երկրորդ թիւերը (Յունի. և Փետր.)
արդէն հրատարակուած են, հետեւեալ
բովանդակութեամբ :

1. ՄԵՐԺՈՒԱՅ ՍԷՐ, Պալական
կեանքի գրուածներ, ազգային վկայ.
գրած է Պ. Ե. Սրմաթէյիսանյեան :
  2. ՏՈՒՄԵՆԵՐ ԵՒ ԳՈՂՏԵՐԻ ՀԱԻԱ-
ՏԱԿՆՈՒԹԵԱՆ Եւրոպականութիւն Պ. Պ.
Մառիսի և Լոնէյի :
  3. ԽՐԱՎԻՐԱՏՈՒՆԸ ԲԱՍԱՐՃԵԱՆ
ԲԱՍԱՐՃԵԱՆ ԳՐԱՎԻՐԱՏՈՒՆԸ ՊԱՅՄԱՆԵՐԸ
Պալական տարեկան 5 ֆր. Արտասա-
ման տարեկան 6 ֆր. Ամերիկա 1 տոլ.
20 սէնց. Ռուսիա՝ 2 ռուբ. 30 կոպեկ :
- ՕՆԵԿ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ
Հասցէ՝ REVUE VIBATERT,
imprimerie Orientale, VARNA Bulgarie

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԵՒ ՄԻՆԿԻՐ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՍԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

Հիմնուած 1825 ին

ԳՐԱՄԱՑՂՈՒՄ 11,250,000 Ֆր.

ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ 20,370,000 »

ԳՆԱՅՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎՍԳՐԱԿԱՆ

1901 ին 15,940,000 »

ԿԵՂԻ. ՎԱՐՉ. ԷՖԱ-ՇԱՔԻՆ (Գերմ.)

ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹ. ԱՂԵՔՍ. Ֆր. Գուլիլմ

ԳՈՐԾԱԿԱՆ. ԳԱՀԻՐԵՒ. ՕՉԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

16, Շարա Կարալ (Թեղիֆիսի) Գահիրե

ՅԱՆՁՆԱԿԱՍԱՐ ԲԵԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

(Commissionnaires Expéditeurs)

Պատիւ ունիմք ծանուցանել յար-
գոյ հասարակութեան թէ՛ Եգիպտոսի
և Կ. Պալատի միջեւ ամեն տեսակ ապրա-
նաց յանձնարարութիւններ կ'ընդու-
նինք գոհացուցիչ պայմաններով, ըս-
կզբունք ունենալով

ՎԱՍԱՀՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՒԱՍԱՐՄՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ՃՇԳԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Կը յուսամք թէ՛ առեւտրով

զբաղողները, որոնք միշտ պէտք կ'ու-
նենան զանազան տեսակ ապրանքներ
բու, զորս չեն կրնար ձեռք բերել Եգիպ-
տոսի մէջ, պիտի յարգեն մեզ իրենց վա-
տանութեամբ :

Գիւլն աւ Արմենակ Համաձեռն.

Շարա Մուհամմէտ Ալի. թիւ 3-4.

ՀԱՍՏԷԼԻ

Շ Ա Ր Ա Թ Ա Թ Ե Ր Թ

ԱՉԳԱՅԻՆ, ԲԱՂԱՔԱԿ ԼԵ, ՉԱԻՇՇՏԱԿԱՆ

Բամբեգին՝ Եգիպտոսի համար տարե-
կան 50 ըջ ողջ : Արտասանման՝ տա-
րեկան 13 ֆրանկ :

ՀԱՍՏԷ՝ Mr. DIRAN PAPA ZIAN

(Egypte) Alexandrie